

Bilag til forsvarsministerens
skrivelse af 1. marts 2006

(Alm.del.)

Spørgsmål nr. 16:

"Af forsvarsministerens redegørelse for tiltag i Forsvaret som følge af dommen i Hommel-sagen, jf. Alm. del. – Bilag 89, fremgår det, at alle soldater i forbindelse med udsendelse til internationale operationer udstyres med "Soldatens Kort", og at dette kort i punkt 5 rummer følgende formulering: "Behandl alle inkl. tilbageholdte og krigsfanger med respekt og værdighed". I den forbindelse bedes ministeren svare på, om han ikke finder det mere relevant at bede soldaterne behandle tilbageholdte og krigsfanger "korrekt og ordentligt". Spørgsmålet stilles ud fra en formodning om, at det i visse situationer vil være svært for en dansk soldat at behandle en tilbageholdt person med respekt og værdighed, eksempelvis hvis den tilbageholdte person lige har henrettet uskyldige gidsler eller har dræbt flere af soldaternes kammerater."

Svar:

Indledningsvis kan oplyses, at soldatens kort er udfærdiget på baggrund af opgaven samt gældende bestemmelser og direktiver. Det bliver formuleret, så budskaberne bliver forstået hos den enkelte soldat.

I forbindelse med min redegørelse den 17. august 2004 til Det Udenrigspolitiske Nævn nævnte jeg, at det fremgik af soldatens kort punkt 5, at: "*Behandl alle inkl. tilbageholdte og krigsfanger med respekt og værdighed*". Forsvarskommandoen har oplyst, at vendingerne "respekt og værdighed" var inspireret af ordlyden i forskellige konventioner, der beskriver staters behandling af personer i statens varetægt. Begreberne udspringer af grundlæggende menneskerettighedsstandarder, som har til formål at sikre, at ethvert menneske - uanset baggrunden for tilbageholdelsen - har ret til en behandling, der afspejler respekt for den tilbageholdtes person, ære og værdighed.

Begreberne værdighed og respekt indgår som en rød tråd i soldaternes uddannelse og instruktion i humanitær folkeret samt under den missionsforberedende uddannelse i bl.a. reglerne for magtanvendelse.

Til orientering kan oplyses, at soldatens kort efterfølgende er blevet opdateret. Følgende fremgår af henholdsvis punkt 7 og punkt 10 i det gældende soldatens kort for de danske soldater i Irak:

"Hvis du bevidner overfald på sagesløse personer, skal du gribe ind, medmindre det vil udsætte dig selv eller din enhed for overhængende fare. Rapportér altid straks om sådanne hændelser."

og

"Overhold altid krigens love, og vær opmærksom på om andre gør det samme. Hvis du bevidner overtrædelser af krigens folkeret eller anden adfærd, som strider imod din opfattelse af korrekt og ansvarlig adfærd for myndighedspersoner, skal du notere dine observationer og straks rapportere til din foresatte."